

UTKAST

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillsyn över skyldigheter och om påföljder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1787 av den 13 juni 2024 om minskade metanutsläpp inom energisektorn och om ändring av förordning (EU) 2019/942 och till lagar som har samband med den samt till lagar om ändring av elmarknadslagen och lagen om Energimyndigheten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1787 av den 13 juni 2024 om minskade metanutsläpp inom energisektorn och om ändring av förordning (EU) 2019/942, nedan *metanförordningen*. Lagen kompletterar EU:s förordning om minskade metanutsläpp inom energisektorn. I lagen föreslås bestämmelse om vilken myndighet som utövar tillsyn över att förordningen följs i Finland samt om myndighetens tillsynsuppgifter och befogenheter. Det föreslås att Säkerhets- och kemikalieverket ska vara tillsynsmyndighet. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om administrativa sanktioner som kan åläggas för försummelse av skyldigheterna enligt förordningen. Samtidigt föreslås det ändringar av teknisk natur i lagen om rättegång i marknadsdomstolen och i lagen om verkställighet av böter.

Dessutom föreslås det att elmarknadslagen och lagen om Energimyndigheten ändras. Till elmarknadslagen fogas den bestämmelse som EU-regleringen om den inre marknaden för el förutsätter om stamnätsinnehavarens skyldighet att tillsammans med distributionsnätsinnehavarna göra upp en nationell bedömning av elsystemets flexibilitetsbehov samt om Energimyndighetens behörighet att fastställa en sådan bedömning. Till lagen om Energimyndigheten fogas en bestämmelse enligt vilken Energimyndigheten ska ansvara för rapporteringen till Europeiska unionen om nationell praxis för byte av elleverantör på det sätt som förutsätts i kommissionens genomförandeförordning.

Syftet med propositionen är att skapa nationella förutsättningar för tillämpning av direkt tillämpliga EU-förordningar. Förordningarna förutsätter att medlemsstaterna utser behöriga myndigheter samt föreskriver om de befogenheter och påföljder som krävs för att säkerställa efterlevnaden av att förordningarna. Metanförordningen förutsätter att medlemsstaterna utser en behörig myndighet med ansvar för tillsynen över tillämpningen av den samt att de föreskriver om effektiva och proportionella administrativa påföljder för överträdelser. Elhandelsförordningen förutsätter å sin sida att stamnätsinnehavaren har den behörighet som behövs för att tillsammans med distributionsnätsinnehavarna göra en nationell bedömning av elsystemets flexibilitetsbehov och att Energimyndigheten har behörighet att fastställa bedömningen.

Ändringen av elmarknadslagen och ändringen av lagen om Energimyndigheten avses träda i kraft så snart som möjligt. Den föreslagna lagen om tillsyn över skyldigheter och om påföljder enligt metanförordningen samt de ändringar som har samband med den i lagen om rättegång i marknadsdomstolen och lagen om verkställighet av böter avses träda i kraft den 1 januari 2027.

1.

Lag

om tillsynen över skyldigheter och om påföljder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1787 av den 13 juni 2024 om minskade metanutsläpp inom energisektorn och om ändring av förordning (EU) 2019/942

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att föreskriva om nationell behörig myndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1787 om minskade metanutsläpp inom energisektorn och om ändring av förordning (EU) 2019/942, nedan *metanförförordningen*, om de tillsynsuppgifter och befogenheter som ankommer på den behöriga myndigheten samt om administrativa sanktioner för underlåtenhet att fullgöra skyldigheterna enligt metanförförordningen.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *metanutsläpp* sådana utsläpp som avses i artikel 2.1 i metanförförordningen,
- 2) *operatör* en sådan operatör som avses i artikel 2.3 i metanförförordningen,
- 3) *företag* ett sådant företag som avses i artikel 2.23 i metanförförordningen,
- 4) *gruvoperatör* en sådan utövare av gruvdrift som avses i artikel 2.12 i metanförförordningen,
- 5) *producent* en sådan producent som avses i artikel 2.58 i metanförförordningen,
- 6) *importör* en sådan importör som avses i artikel 2.59 i metanförförordningen,
- 7) *kontrollör* en sådan kontrollör som avses i artikel 2.14 i metanförförordningen,
- 8) *aktör* en sådan verksamhetsutövare, företag, gruvdriftsoperatörer, producenter och importörer som avses i 2–6 punkten,
- 9) *LDAR-program* ett sådant program som avses i artikel 14.1 i metanförförordningen,
- 10) *LDAR-undersökning* sådan undersökning av typ 1 och typ 2 för detektering och reparation av läckage som avses i artikel 2.26 och 2.27 i metanförförordningen,
- 11) *rapport om metanutsläpp* en sådan rapport om mängden metanutsläpp enligt artiklarna 12, 18.3, 20 och 25.6 i metanförförordningen,
- 12) *ansvarig part* den part som avses i artikel 18.8 i metanförförordningen.

3 §

Behörig myndighet

Den behöriga myndighet som avses i artikel 4.1 i metanförförordningen är Säkerhets- och kemikalieverket.

Säkerhets- och kemikalieverket svarar dessutom för de uppgifter som föreskrivs för medlemsstaten enligt artiklarna 14.16, 18.1, 18.2, 18.6, 18.8 och 18.9, 25.1 och 25.7 samt 26.1 i metanförförordningen.

4 §

Styrning och uppföljning

Den allmänna styrningen och uppföljningen enligt denna lag ankommer på arbets- och näringsministeriet.

2 kap.

Tillsyn och inspektion

5 §

Tillsyn

Säkerhets- och kemikalieverket svarar för tillsynen och genomförandet av tillsynen i anknytning till metanförförordningen.

6 §

Bistående vid inspektioner

Säkerhets- och kemikalieverket kan bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående expert att bistå vid utförandet av en inspektion enligt artikel 6 i metanförförordningen. I bemyndigandet ska innehållet i inspektionen specificeras och den som bemyndigas ska ha samtyckt till bemyndigandet.

Den bemyndigade som avses i 1 mom. ska lämna sina inspektionsobservationer till Säkerhets- och kemikalieverket inom fyra veckor från det att inspektionen slutfördes. Säkerhets- och kemikalieverket ska utarbeta den rapport över inspektionen som avses i artikel 6.5 i metanförförordningen. De förvaltningsbeslut som fattas på basis av inspektionerna, inklusive utfärdande av ett meddelande om korrigerande åtgärder enligt artikel 6.2 i metanförförordningen, fattas av Säkerhets- och kemikalieverket.

Den bemyndigade som avses i 1 mom. ska ha sådan tillräcklig yrkesskicklighet som uppgiften förutsätter och som grundar sig på erfarenhet eller utbildning.

På en sådan annan myndighet eller en utomstående expert som avses i 1 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Skyldigheten enligt artikel 5.2 i metanförförordningen för en aktör som är föremål för inspektion att ge den behöriga myndigheten all den hjälp som behövs tillämpas också när en i 1 mom. avsedd bemyndigad fullgör sina uppgifter enligt denna paragraf.

7 §

Kontrollörer

Det nationella ackrediteringsorgan som avses i artikel 9.2 i metanförordningen är säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet, ackrediteringstjänsten FINAS, på det sätt som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

Endast juridiska personer som är ackrediterade på det sätt som avses i artikel 9.2 i metanförordningen får vara kontrollörer.

8 §

Anmälan om misstänkt överträdelse

Skriftliga klagomål enligt artikel 7 i metanförordningen om misstanke om överträdelse av metanförordningen ska lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket.

Vad som föreskrivs i 1 mom. begränsar inte de andra rättsmedel som den som lämnar in ett klagomål har till sitt förfogande.

9 §

Rätt att få uppgifter av aktörer

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att av en operatör, ett företag, en idkare av gruvdrift och en importör avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och metanförordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att av producenten avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att producenten fullgör den rapporteringsskyldighet som avses i artikel 29 i metanförordningen.

En annan myndighet och utomstående expert har när de agerar med stöd av ett bemyndigande enligt 6 § 1 mom. rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av en operatör få de uppgifter som är nödvändiga för en inspektion enligt metanförordningen.

Aktören ska överlämna uppgifterna utan obefogat dröjsmål och i den form som myndigheten begär.

10 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter och aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter

Säkerhets- och kemikalieverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter få de uppgifter om aktörer som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och metanförordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersökningsmyndigheten få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över denna lag och metanförordningen.

11 §

Myndighetssamarbete

Säkerhets- och kemikalieverket ska samarbeta på ett ändamålsenligt sätt med andra myndigheter för att sköta sina uppgifter enligt denna lag och metanförförordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket är den kontaktpunkt som avses i metanförförordningen och samarbetar med de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna och med Europeiska kommissionen på det sätt som metanförförordningen förutsätter.

12 §

Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter i fråga om lämnande av information och rapportering

Säkerhets- och kemikalieverket ska göra information om tillämpningen av metanförförordningen tillgänglig för allmänheten och Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 5.4 i metanförförordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket ska lämna Europeiska kommissionen de uppgifter som avses i artiklarna 27.2, 28.4 och 29.3 i metanförförordningen inom de tidsfrister som anges i de nämnda punkterna.

Trots bestämmelserna i 13 § 2 mom. och 16 § 3 och 4 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får miljöinformation som avses i 1 mom. lämnas ut utan att den som begär uppgifterna motiverar sin begäran.

Den miljöinformation som begärs får inte specificeras på basis av en fysisk persons namn, adress, övriga kontaktuppgifter eller personbeteckning. Miljöinformation kan offentliggöras i det allmänna datanätet. Offentliggörandet gäller inte en fysisk persons namn, adress, övriga kontaktuppgifter eller personbeteckning.

3 kap.

Administrativa påföljder

13 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift kan påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) i egenskap av operatör, företag, gruvoperatör eller importör underlåter att ge den behöriga myndigheten den hjälp som behövs för utförandet av sina uppgifter i enlighet med artikel 5.2 i metanförförordningen eller till kontrollören i enlighet med artikel 8.5 i den förordningen,

2) i egenskap av operatör eller gruvoperatör underlåter att genomföra de åtgärder som fastställs i den inspektionsrapport som avses i artikel 6.5 och 6.6.,

3) i egenskap av operatör eller gruvoperatör som bedriver gruvdrift underlåter att lämna in en rapport om metanutsläpp, inklusive ett verifieringsutlåtande som en oberoende kontrollör har gett i enlighet med artikel 8.4 i metanförförordningen,

4) i egenskap av operatör underlåter att lämna in ett LDAR-program i enlighet med artikel 14.1 eller underlåter att utföra en LDAR-undersökning enligt 14.2, 14.5 och 14.6,

5) i egenskap av operatör underlåter att reparera eller byta ut komponenter, att kontinuerligt undersöka dem eller att registrera läckage i enlighet med artikel 14.8–13 i metanförförordningen,

6) i egenskap av operatör underlåter att lämna in en rapport i enlighet med artikel 14.14 i metanförförordningen,

7) i egenskap av operatör eller gruvoperatör utför ventilerings eller fackling, inbegripet rutinmässig fackling, utom i de situationer som föreskrivs i artiklarna 15.2, 15.3, 22.1, 22.2 och 26.2.

8) i egenskap av operatör eller gruvoperatör underlåter att visa att valet av ventiler i stället för fackling, valet av fackling i stället för att återföra metanet, använda det på plats, lagra det för senare användning eller bjuda ut det på en marknad eller valet av fackling i stället för användning eller minskning har varit obligatoriskt i enlighet med artikel 15.4 och 15.6, artikel 22.1 och 22.2 och artikel 26.2 i metanförordningen,

9) i egenskap av operatör underlåter att reparera eller använda utrustning som ventilerar i enlighet med artikel 15.5 och 15.7 i metanförordningen,

10) i egenskap av operatör eller gruvoperatör underlåter att meddela eller rapportera om ventileringshändelser eller facklingshändelser i tillämpliga fall i enlighet med artikel 16, 23.1 eller artikel 26,

11) i egenskap av operatör använder en facklingsskorsten eller förbränningsanordning i strid med kraven i artiklarna 17, 22 och 23 i metanförordningen,

12) i egenskap av ansvarig part underlåter att vidta begränsningsåtgärder i enlighet med artikel 18.6 och 18.9 i metanförordningen,

13) i egenskap av importör underlåter att lämna den information som krävs enligt artikel 27.1 och bilaga IX till metanförordningen eller underlåter att lämna de motiveringar och ange de åtgärder som avses i den punkten,

14) i egenskap av importör underlåter att lämna den information som krävs enligt artikel 28.1 och 28.2 i metanförordningen eller underlåter att lämna de motiveringar och ange de åtgärder som avses i den artikeln,

15) i egenskap av unionsproducent eller unionsimportör underlåter att lämna de uppgifter som krävs enligt artikel 29.1 och 29.2 i metanförordningen, eller

16) i egenskap av unionsproducent eller unionsimportör underlåter att iaktta de maximivärden för metanintensitet som fastställs i de delegerade akter som antas i enlighet med artikel 29.6.

Vad som i denna lag föreskrivs om aktörer tillämpas också på den ansvariga parten till den del det är fråga om en överträdelse eller försummelse som avses i 1 mom. 12 punkten.

14 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs av marknadsdomstolen på skriftlig framställning av Säkerhets- och kemikalieverket.

15 §

Påföljdsavgiftens storlek

Storleken på den påföljdsavgift som påförs med stöd av 13 § 1 mom. ska grunda sig på en helhetsbedömning där följande beaktas:

1) överträdelsens eller försummelsens varaktighet eller tidsmässiga effekter, karaktär och allvar,

2) åtgärder som vidtagits av operatören för att begränsa eller avhjälpa skadan i rätt tid,

3) huruvida överträdelsen är avsiktlig eller beror på försumlighet,

4) tidigare eller upprepade överträdelser från aktörens sida,

5) den ekonomisk vinst som har gjorts eller de ekonomiska förluster som undvikits direkt eller indirekt av aktören till följd av överträdelsen, om uppgifter finns tillgängliga, inklusive vinst som redan har dömts förverkad med stöd av 16 §,

6) aktörens storlek,

7) graden av samarbete med Säkerhets- och kemikalieverket,

8) det sätt på vilket Säkerhets- och kemikalieverket har fått kännedom om överträdelsen, inklusive om aktören har anmält överträdelsen på eget initiativ och i vilken omfattning, och

9) andra försvårande eller förmildrande omständigheter som är tillämpliga på omständigheterna i fallet, inbegripet åtgärder från tredje part.

Påföljdsavgiften ska vara minst så stor att den undanröjer den ekonomiska vinsten som överträdelsen eller försummelsen medfört eller de förluster som undvikits till den del de kan påvisas. I fråga om upprepade allvarliga överträdelser ska påföljdsavgiftens belopp höjas stegvis.

Påföljdsavgiften får vara högst 20 procent av den juridiska personens omsättning under den föregående räkenskapsperioden. Påföljdsavgiften för en fysisk person får vara högst 20 procent av personens inkomster under ett kalenderår, dock högst 200 000 euro.

Om en i 3 mom. avsedd påföljdsavgift påförs en juridisk person som är ett företag som bedriver sådan verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för metanförordningen, används som beräkningsgrund för omsättningen den juridiska personens omsättning för de affärsverksamheter inom tillämpningsområdet för metanförordningen och andra affärsverksamheter som överträdelsen eller försummelsen har inverkat på eller som den varit avsedd att inverka på. Om den juridiska person som gjort sig skyldig till överträdelsen eller försummelsen är verksam som en del av ett vertikalt integrerat företag, beräknas omsättningen utgående från omsättningen av de av det vertikalt integrerade företagets affärsverksamheter inom tillämpningsområdet för metanförordningen och andra affärsverksamheter som överträdelsen eller försummelsen har inverkat på eller som den varit avsedd att inverka på.

Om överträdelsen eller försummelsen beror på en sådan exceptionell försening som avses i artikel 15.8 i metanförordningen och operatören till Säkerhets- och kemikalieverket har lämnat in den tidsplan för genomförandet som avses i den punkten, ska påföljdsavgiften sänkas för genomförandeperioden enligt tidsplanen.

16 §

Preskription av påföljdsavgiften

Påföljdsavgift får inte bestämmas, om inte framställning till marknadsdomstolen har gjorts inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen inträffade eller vid fortsatt överträdelse eller försummelse inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde. Säkerhets- och kemikalieverkets åtgärder för att undersöka en överträdelse eller försummelse avbryter preskriptionstiden, varefter en ny preskriptionstid börjar löpa.

Påföljdsavgift får inte bestämmas, om framställning till marknadsdomstolen inte har gjorts inom tio år från den dag då överträdelsen eller försummelsen inträffade eller vid fortsatt överträdelse eller försummelse inom tio år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

17 §

Behandling av påföljdsavgift i marknadsdomstolen

Då en framställning om påföljdsavgift har inkommit till marknadsdomstolen ska ärendet före den egentliga behandlingen förberedas under ledning av överdomaren eller en marknadsrättsdomare så att det kan avgöras utan dröjsmål. Någon förberedelse behövs inte om framställningen lämnas utan prövning eller omedelbart avslås såsom ogrundad.

Vid förberedelsen ska den juridiska person eller fysiska person som framställningen gäller ges tillfälle att bemöta framställningen muntligt eller skriftligt. Med anledning av framställningen kan också den juridiska person som försummelsen eller överträdelsen riktar sig mot höras. Förberedelsen får avslutas även om parten inte trots begäran har bemött framställningen. Marknadsdomstolen kan ålägga en part att infinna sig till ett sammanträde och att lägga fram sin affärskorrespondens och bokföring samt protokoll och andra handlingar som klarlägger grunden för framställningen.

Bestämmelser om handläggningen och utredningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i övrigt i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

18 §

Underlåtelse att göra framställning

Säkerhets- och kemikalieverket ska avstå från att göra en framställning om påföljdsavgift, om överträdelsen eller försummelsen som helhet betraktad ska anses vara så ringa att det inte är ändamålsenligt att påföra någon påföljd enligt detta kapitel.

Säkerhets- och kemikalieverket kan låta bli att göra en framställning om påförande av påföljdsavgift också till den del överträdelsen eller försummelsen beror på en sådan exceptionell försening som avses i artikel 15.8 i metanförförordningen och operatören har lämnat verket den tidsplan för genomförandet som avses i den punkten.

19 §

Offentlig varning

Säkerhets- och kemikalieverket kan ge en aktör som bryter mot eller försummar en skyldighet som avses i 13 § 1 mom. en offentlig varning.

En offentlig varning kan ges i stället för eller utöver den påföljdsavgift som avses i 13 §.

20 §

Föreläggande om upphörande

Säkerhets- och kemikalieverket kan ålägga en aktör att upphöra med en förseelse eller försummelse som avses i 13 § 1 mom.

21 §

Vite

Säkerhets- och kemikalieverket kan förena ett beslut eller ett förbud eller ett föreläggande som det meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts. Bestämmelser om vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

22 §

Preskription av verkställighet och verkställighet av påföljdsavgift och vite

Påföljdsavgiften och vite ska betalas till staten.

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgift och vite som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

En påföljdsavgift preskriberas ett år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades.

23 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifterna för Säkerhets- och kemikalieverkets prestationer som avses i denna lag och om storleken på de avgifter som tas ut föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. har Säkerhets- och kemikalieverket rätt att av den aktör som är föremål för inspektion i sin helhet ta ut de kostnader som föranleds av en inspektion enligt artikel 6.4 a i metanförordningen, om det vid inspektionen konstateras att kraven i metanförordningen inte har iakttagits.

Avgifter och kostnader som avses i denna lag får drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

24 §

Offentliggörande av påföljder

Säkerhets- och kemikalieverket ska offentliggöra offentliga varningar som det meddelat samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen. När en påföljd offentliggörs ska det framgå om beslutet om påföljden har vunnit laga kraft. Om fullföljdsdomstolen upphäver beslutet ska Säkerhets- och kemikalieverket offentliggöra uppgift om fullföljdsdomstolens beslut på samma sätt som det offentliggjordes att påföljden påfördes.

Säkerhets- och kemikalieverket får inte offentliggöra en påföljdsavgift som marknadsdomstolen påfört, om offentliggörandet kan orsaka parterna oskäligen skada.

Säkerhets- och kemikalieverket ska dessutom årligen offentliggöra uppgifter om överträdelser av metanförordningen och denna lag, typen av påföljder som påförts och påföljdernas belopp samt om de aktörer och ansvariga parter som påförts påföljder.

25 §

Förhållande till straffrättsliga förfaranden och andra påföljder

En påföljdsavgift får inte påföras den som är misstänkt för samma gärning i en förundersökning eller åtalsprövning eller i ett brottmål som är anhängigt vid en domstol eller mot vilken en dom för samma gärning vunnit laga kraft.

26 §

Trygg energiförsörjning

En påföljd eller åtgärd som avses i detta kapitel får inte föreslås bli påförd, påföras eller verkställas på ett sätt som äventyrar försörjningstryggheten för energi nationellt eller inom Europeiska unionen.

27 §

Handräckning av polisen

Bestämmelser om polisens handräckning till Säkerhets- och kemikalieverket finns i polislagen (872/2011).

4 kap.

Särskilda bestämmelser

28 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som Säkerhet- och kemikalieverket har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Marknadsdomstolens beslut enligt 17 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Beslut av Säkerhets- och kemikalieverket om att utföra inspektion får inte överklagas genom separata besvär.

Vid sökande av ändring i beslut som avses i 21 § och som gäller föreläggande och utdömande av vite tillämpas dock viteslagen.

5 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

30 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

31 §

Påförande av påföljdsavgift för skyldigheter som inte fullgjorts när lagen träder i kraft

Trots 13 § får påföljdsavgift inte påföras en operatör, ett företag, en gruvoperatör, en unionsproducent, en importör eller en ansvarig part för försummelse av en sådan tidsbunden skyldighet enligt metanförordningen vars tidsfrist har löpt ut före ikraftträdandet av denna lag.

Påföljdsavgift får inte påföras för försummelse av en skyldighet enligt metanförordningen som inte har fullgjorts när denna lag träder i kraft förrän följande tidsfrister har förflutit från ikraftträdandet av denna lag:

1) tre månader i fråga om operatörens skyldighet enligt artikel 14.1 i metanförordningen i fråga om LDAR-programmet samt LDAR-undersökningar enligt artikel 14.2 och de frekvenser som fastställs i bilaga I,

2) sex månader i fråga om operatörens rapporteringsskyldigheter enligt artikel 12.1 i metanförordningen,

3) sex månader i fråga om operatörens och företagets rapporteringsskyldighet enligt artikel 12.2 a i metanförordningen i fråga om kontrollerade tillgångar,

4) tre månader i fråga om operatörens rapporteringsskyldigheter enligt artikel 15 och artikel 17.1 i metanförordningen,

5) sex månader i fråga om skyldigheten för den ansvariga parten enligt artikel 18.9 i metanförordningen att utarbeta en begränsningsplan,

6) nio månader i fråga om rapporter om skyldigheter enligt 2 och 3 punkten som verifierats av en kontrollör enligt artikel 8 i metanförordningen.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på återkommande rapporteringsskyldigheter enligt metanförordningen till den del som den följande utsatta dagen för skyldigheten infaller

efter ikraftträdandet av denna lag. Om följande utsatt dag dock infaller före utgången av den kompletterande tidsfrist som avses i 2 mom., tillämpas nämnda tidsfrist på förpliktelsen.

Påföljdsavgift får inte påföras för försummelse av rapporteringsskyldigheten enligt artikel 12.1 och 12.2 i metanförordningen för den period för vilken operatören eller företaget har lämnat in en rapport enligt artikel 12.3 i metanförordningen som verifierats av en kontrollör.

Säkerhets- och kemikalieverket kan vid helhetsbedömningen enligt 15 § beakta orsakerna till försummelse av den tidsfrist som avses i 2 mom. och den skyldighet som avses i 1 mom. som en förmildrande omständighet.

32 §

Övergångsperioder för importörens informationsskyldighet

Trots 13 § får påföljdsavgift inte påföras importörer för försummelse av skyldigheten att lämna information enligt artikel 27.1 i och bilaga IX till metanförordningen förrän tre månader har förflutit från ikraftträdandet av denna lag.

Trots 13 § får påföljdsavgift inte påföras importörer för försummelse av skyldigheten att påvisa och rapportera om likvärdighet enligt artikel 28.1 och 28.2 i och bilaga IX till metanförordningen förrän tre månader har förflutit från ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av 1 kap. 2 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 § 2 mom. i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013), sådant det lyder i lag 739/2026, en ny 8 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Konkurrens- och tillsynsärenden

Marknadsdomstolen handlägger som konkurrens- och tillsynsärenden också följande ärenden som hör till dess behörighet:

7) Tillstånds- och tillsynsverkets framställningar om påförande av påföljdsavgift enligt penningspelslagen (10/2026),

8) Säkerhets- och kemikalieverkets framställningar om påförande av påföljdsavgift enligt lagen om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt EU-förordningen om minskade metanutsläpp (/).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § 2 mom. i lagen om verkställighet av böter (672/2002), sådant det lyder i lag 416/2025, en ny 70 punkt som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

69) påföljdsavgift enligt 404 § i kärnenergilagen (775/2026),
70) överträdelseavgift enligt 13 § i lagen om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt EU-förordningen om minskade metanutsläpp (/).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

4.

Lag

om ändring av elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till elmarknadslagen (588/2013) en ny 49 c § som följer:

49 c §

Nationell bedömning av flexibilitetsbehov

Stamnätsinnehavaren ska tillsammans med distributionsnätsinnehavarna göra en sådan nationell bedömning av flexibilitetsbehovet som avses i artikel 19e i elhandelsförordningen med iakttagande av den metod som godkänts av Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter.

Stamnätsinnehavaren ska lämna den bedömning som avses i 1 mom. till Energimyndigheten inom den tidsfrist som anges i artikel 19e i elhandelsförordningen.

Energimyndigheten fastställer bedömningen som avses i 1 mom. Energimyndigheten kan före fastställandet be stamnätsinnehavaren och distributionsnätsinnehavarna komplettera eller korrigera bedömningen, om den inte uppfyller kraven i elhandelsförordningen eller den metod som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om Energimyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen om Energimyndigheten (870/2013) ett nytt 5 mom. som följer:

1 §

Uppgifter

Energimyndigheten sköter de uppgifter som hör till den behöriga myndigheten och om vilka det föreskrivs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2026/855 om krav på driftskompatibilitet och om icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till uppgifter som behövs vid leverantörsbyte.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn